

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

A mi örökségünk.

Egy régi görög mondában olvassuk, hogy a haldokló apa magához hívatta gyermekeit, akik megtörve vettek bucsut szerető apjuktól. Amikor pedig a vagyon elosztása került szóba, a bölcs atya egy egy vesszőt adott fiai kezébe, akik azt könnyű szerrel összehajlították, széttörték, de amikor egy vastag vesszőnyalábra került a sor, még a legerősebb fia sem tudott vele megbirkózni.

Ez volt a haldokló apa bölcs figyelmeztetése, drága öröksége, amit fiaira hagyott, hogy ne külön utakon járjanak, ne egyenként próbálkozzanak, mert az egyedülálló ember elvész az élet küzdelmeiben, hanem egymást segítve, támogatva legyenek hasonlóak az összekötött vesszőnyalábhöz.

Ezen a nemes elgondoláson alapszik a szövetkezeti szervezkedés is és mi, szövetkezők szent örökségünknek kell tekintsük a görög monda szerinti hagyatékot. A gazdasági erők összefogását az élet parancsa sohasem diktálta olyan tisztán és világosan, mint napjainkban. A dolgozó ember a gazdasági élet viharai között döbbsen rá arra, hogy elhanyagolta saját magának, családjának, embertársainak gazdasági érdekeit. A szövetkezetét egyszerű boltnak nézte, a gazdakörbe nem járt, azt hitte sok ember, hogy neki a kölcsönös segítségre, az egymás támogatásra, az erők összefogására nincsen szüksége.

De még idejében rájött a tévedésére. Napról-napra mind több ember győződik meg arról, hogy

nekünk legdrágább örökségünk a szövetkezeti összetartás és összefogás. Szövetkezeteink huszonöt-harminc éves múltja, a szövetkezeti otthonok egész sora és a tagok érdekeit szolgáló gazdasági gépek igazolják mindenfelé, hogy ahol a szövetkezet tagjai megértették egymást, megbecsülték a a rájuk maradt örökséget, ott a nép gazdasági jólétét és jövőjét sikerült megalapozni.

Ezt az eredményes szövetkezeti munkát mindenütt meglehet valószínűsíteni, ahol a tagok lelkében ott szunnyad a szövetkezeti összefogás szent öröksége. Ezt a szikrát lobantsa lángra minden igaz szövetkező az ő lelkében. Ne csak tessék-lássék szövetkezeti tagok legyünk, hanem valljuk azt, hogy a szövetkezet a mi házunk, a mi

otthonunk s családnak gazdasági erőssége.

Ne járjunk külön utakon. Ne vigyük pénzünket idegen boltokba, mert ezzel saját szövetkezetünket gyengítjük, családnkat szegényítjük. Jöjjön tehát egy erős elhatározás minden szövetkező lelkébe, hogy mostantól kezdve többet tesz a szövetkezetemért, annak ügyét a lelkemen viselem, mert ez az enyém és az én családomért van.

Most, amidőn „Szövetkezés” lapunk rendkívüli kiadását a téli hónapok alatt megindítjuk szövetkezeteink tagjai részére, szeretettel köszöntjük minden szövetkező tagtársunkat s kívánjuk, hogy szövetkezeti összefogásukat kövesse a szövetkezet megújodása s munkájukat kísérje Isten áldása.

Levél minden szövetkezeti háziasszonyhoz.

Mit tegyenek háziasszonyaink szövetkezetükért!

Kedves Háziasszony!

Az őszi betakarodás már vége felé jár s ilyenkor folyik — az őszi termény és állatértékesítés után — a számvetés, hogy a ruha, lábbeli, adó és egyéb kiadások mellett, mennyi jut a háztartás szükségleteire. A háztartás vezetése az asszony dolga és az asszony intézi a bevásárlásokat is. Legtöbb háznál a háziasszony ügyességétől, okos számításától függ, hogy milyen uton tudja leggazdaságosabb módon beszerezni a család naponkénti háztartási szükségleteit. Az előrelátó háziasszony nemcsak az üres szóbeszéd után indul, amikor jó árut akar vásárolni, nemcsak a hangos hirdetésekre figyel, hanem megnézi azt is, kitől vásárol és vajjon az áru minősége megbízható-e.

És itt, ezen a ponton találkozunk a háziasszony törekvése a fogyasztási szövetkezet munkájával. Igaz, valamikor az a téves felfogás uralkodott, hogy a szövetkezetet a férfiak csinálták, ők igazgatják és a szövetkezeti ügy a férfi

Igazság, jólét, haladás a fogyasztási szövetkezetek célja!

dolga. Az igazság pedig az, hogy *szövetkezeteinket a családi háztartások védelme érdekében szervezték meg.* Az önző haszonlesést, a vásárló közönség tetszésszerű kiuzsorázását, a silány áruk árusítását akadályozzák meg a szövetkezetek. *Ki ismerné jobban a szövetkezeti bolt jelentőségét és hivatását, mint éppen a háztartás bevásárlója, a takarékos háziasszony.*

Mi már régóta felismertük a *háziasszony fontos szövetkezeti szerepét* és több alkalommal foglalkoztunk is ezzel a kérdéssel lapunkban. Ezuttal ismételt hangszólítást, hogy a férfiak szövetkezeti vezető munkája csak akkor és ott jár teljes sikerrel és eredménnyel, ahol a *háziasszonyok is belátják azt, hogy a szövetkezet a saját boltjuk és ez ma is a családi háztartás védelmezője, amidőn jó, megbízható, tiszta árut tart és a községben, sőt esetenként az egész vidéken árszabályozó szerepet tölt be.*

Az őszi nagyobb árubeszerezések idején tehát minden szövetkezeti Háziasszony sorakozzék fel szövetkezete mellett az ő bevásárló kosarával. Minden lej, amit a szövetkezetben költünk el, egy téglát, egy cserepet jelent a mi gazdasági erősségünk kiépítésében. Ne vigyük meggondolatlan könnyelműséggel pénzünket idegen boltokba, mert ezzel önmagunkat, családjunkat károsítjuk meg. A gondos háziasszony pedig mindent a családja, gyermekei jövője érdekében tesz. Aki tehát a szövetkezeti nagy család tagjának vallja magát, a mindennapos szövetkezeti vásárlásával is be kell bizonyítsa az ő csorbithatatlan szövetkezeti hűségét.

Nagy és felelősségteljes munka vár tehát jövőben a mi takarékos Háziasszonyainkra a szövetkezeti munkamezőn. Legyen tehát minden háziasszony férjének szövetkezeti tevékenységében is igazi segítő munkatársa. Legyen hirdetője a szövetkezeti gondolatnak, példája a szövetkezeti hűségnek.

Minden szövetkezet külsőleg, belsőleg megújodva, gazdagon felszerelt árukészlettel várja szövetkezeti Háziasszonyainkat, hogy bevásárló kosaraikkal felsorakozzanak, bizonyoságot téve szövetkezeti ragaszkodásuk mellett. Szeretettel várjuk a szövetkezeti nagy család minden egyes tagját a nagyszülőktől az unokáig s boldogan köszöntjük: *Isten hozta!*

Szövetkezeti jubileum a Szilágyságban.

A szilágysági *Sâncrai* községben a Hangya fogyasztási szövetkezet tagjai a nyár folyamán ünnepelték szövetkezetük alapításának 30 éves fordulóját. Képünk az ünneplő közönséget mutatja be a szövetkezet saját háza előtt.

H I R E K

Nagy hideget jósol Sirius mester. Sirius mester az ismert időjós nemrég közölte a téli hónapokra vonatkozó időjósát, melyben különösen január és február hónapokra kemény telet jövendöl. Október végére szeszélyes időjárást jósolt. November első felében még mutatkoznak szép napok, de több helyen lesz eső és köd. November második fele már igen hűvösnek ígérkezik, gyakori erősebb éjjeli fagyokkal, sőt a Balkánon havazás is várható. December csapadékos lesz, míg a hónap második felében erős hidegek jelentkeznek. A zord idő azonban nem lesz tartós. 1936. január, valamint február hónapjaiban azonban rendkívül kemény fagyok lesznek, úgy hogy 30 fokos hidegekben is lesz bőven részünk, akár 1934-ben.

A konverziós fizetések újabb határideje: November 15. Ismeretes, hogy a konverziós törvény kedvezményei csak azokra az adósokra vonatkoznak, akik az előirt fizetési kötelezettségüket pontosan teljesítik. A konverziós törlesztéseknek a második félelvi határideje november 15. Ne mulassza el ezen a napon egyetlen adós se esedékes tartozásait kifizetni, mert ha valaki a fizetést elmulasztja, a törvény jogot ad a hitelezőnek arra, hogy a nála levő váltót peresítse, ami felesleges költséget jelent az adósnak. Minden adós tehát gyűjtse előre össze az esedékes részletre a pénzt, hogy november 15-én minden nehézség nélkül pontosan fizethessen.

Rövid gazdasági hírek:

Az ország élőállatkivitele nagyon kedvező képet mutat az év harmadik negyedében, vagyis július, augusztus és szeptember hónapokban: szarvasmarha kivitel 13.207 darab, sertés 43.089, juh 12.329, ló 1080, bacon-sertés 210.331 kgr.

A száraz időjárás miatt az ország területén az **őszi vetéseket** későn vagy egyáltalán nem kezdték meg. Emiatt a bevetett területek, a hivatalos jelentések szerint nagyon visszaestek az előző évekhez viszonyítva. Különösen az Ó-királyságban rossz a helyzet, tekintve, hogy ott huzamosabb idő óta csak az utóbbi héten esett eső. Ha a fagyok korán beállnak óriási területek maradnak bevetetlenül.

A **faárak** a nemzetközi piacon utóbbi időben estek, ami annak a következménye, hogy az orosz szov-

Minden takarékos háziasszony a szövetkezetben vásárol!

jet nagyobb mennyiségű fát helyezt el az európai piacon.

Az ország gabonatermése átlag évenként: 300.000 vagon buza, 150.000 vagon árpa, 500.000 vagon tengeri és 70.000 vagon zab. Ezt a mennyiséget az Argus gazdasági szaklap véleménye szerint okszerű gazdálkodás mellett 50%-al könnyűszerrel lehetne növelni, ami legkevesebb tíz milliárd lej évi többlet

bevételt jelentene a termelőknek.

Gyümölcsfa a legutóbbi kimutató szerint az országban 87 millió van, emelyből 54 millió szilvafa. Évenként kb. 2 millió új gyümölcsfajoltványt ültetnek. Egy fa átlag 10—14 kg. termést hoz, akkor amidőn azokban az országokban, ahol a gyümölcsösöket szakszerűen gondozzák a termésátlag 25—45 kg. (Argus.)

GAZDASÁG

Hibás vetések pótlása.

Nagyon gyakran megtörténik a géppel való vetésnél, hogy a hibás gépvezetés miatt, vagy a csövek eldugulásából kifolyólag egy-két vagy esetleg több sor távolságra vetésünk hézagosan kel. Ne mulasszuk el az ilyen hiányos vetéseket sürgősen utána pótolni, mert minden kihasználatlan terület termésvesztést jelent a gazdának. Most, amidőn a vetés már kikelt megállapíthatók a hiányosságok s az ide elhintett vetőmagot egy kis házigereblye segítségével könnyen betakarhatjuk. A mostani kedvező időjárás mellett a hézagpótló vetésünk gyorsan kikel s a gazdának nemcsak abban lesz haszna, hogy a földjét teljes mértékben kihasználja, hanem már az is nagy erkölcsi nyereséget jelent, hogy minden arra járó nem fog ujjal mutogatni az őszi vetésére: *No ez a gazda sem ért a vetőgép kezeléséhez s még ráadásul „Pató Pál ur” módjára ellustálkodta a hézagos vetés utánpótlását is.*

Minél több őszi szántást.

Amidőn a gazda az őszi betakarodást befejezte, azonnal hozzá kell fogjon az őszi mély szántáshoz, hogy földjeit előkészítse a tavaszi vetések alá.

Csodálatos, hogy egyes vidékeken a gazdák még mindig nem tulajdonítanak kellő fontosságot az őszi szántásnak, pedig csak egyszer kellene próbát tegyenek két azonos táperőben levő szántóföld között, amelyik közül egyiket ősszel, a másikat pedig tavasszal szántás fel.

Az őszi mély szántás után a téli fagyok kellőleg megporhanyítják, előkészítik a talajt. Az őszi, téli csapadékból sok nedvességet vesz magába, melyet az altalajba ereszt. Tehát, ha a tavaszi szárító szelek a felső réteget ki is szárítják, a hajszálcsovességnél fogva az altalaj állandó kellő nedvességgel látja

el a tavaszi vetést. Viszont sok esőzés idején a felülről jövő csapadékot sokkal könnyebben áteresztli az altalajba. Bebizonyított dolog, hogy az őszi szántottba vetett gabonafélék kivétel nélkül jobban bírják, úgy a rendkívüli szárazságot, mint az esőzést. A nehezen művelhető, kötött agyagtalaj megporhanyítására egyellen mód éppen az őszi mély szántás.

Az őszi szántás előnye az is, hogy késői kítavaszkodáskor, vagy huzamosabb tavaszi esőzések alkalmával, a tavaszi szántás a talaj légysága miatt gyakran szinte lehetetlen és a vetés esetleg hónapokig megkésik, ha a gazda tücskos, lágy szántásba nem akarja „belemocskolni” a vetőmagot. Viszont, ha valaki már őszel felszántotta földjeit, akkor tavasszal elegendő egy-kétnapos derült szeles idő, hogy a földje megszikkadjon s már is veheti a gabonát, csak jó mélyen fogasolja meg. Még az sem baj, ha az őszi szántás egy kissé lágyab-

ban esett, mert a téli fagy így is sikeres munkát végez. *A téli fagy porlasztó hatását a gazda nem igen pótolhatja semmivel. Az őszi szántás gazdasági szakemberek véleménye szerint felér egy féltrágyázással. De amíg trágyázás nem segít sem a szárazság, sem az esős idő alkalmával, az őszi szántott föld éppen ezekben a rendkívüli esetekben van a gazda segítségére.*

A őszi szántás azért is ajánlatos, hogy ősszel a gazda igás állatai jóerőben vannak, inkább bírják a munkát. Míg tavasszal nagyon gyakran a gyenge takarmányozás miatt, s a téli folytonos istállózás következtében az állatok munkateljesítménye sokkal kisebb. Ugy, hogy ezért is célszerű az őszi szántás. Használja fel tehát az alkalmat minden haladni vágyó gazda és a kemény fagyok beálltaig minél több földjét szántsa meg jó mélyen (15—25 cm.), mert ezzel nemcsak bőtermést biztosít, hanem a tavaszi munkáját is felére csökkenti.

A répa elvermelése.

A behordott répából már a lerakásnál és a kazalozásnál válogassuk ki a sebesült és hibás répakat s ezeket kazalozzuk külön és etessük fel korábban. Ne feledjük, hogy minél több sebet kap betakarításnál a répa, annál inkább veszélyeztetve van annak eltarthatósága.

Ha a kazalba rakott répa jól kifujta magát, ne késlekedjünk a leföldeléssel. A répara közvetlenül száraz apró földet rakjunk. Ha az első ásónyom föld sáros nedves,

A Hangya Áruraktár egyik helyisége Odorheiu-n.

A nyár folyamán jól sikerült szövetkezeti boltos továbbképző tanfolyamot tartottunk az Odorheiu-vidéki üzletvezetők részére. Képünk a körzeti Áruraktár egyik helyiségét ábrázolja a díszes háziállattal.

Erős, virágzó szövetkezet a falu népének jólétet biztosít!

akkor a második ásonyom földet használjuk fel a répa betakarására, míg a félrerakott első ásonyom földet, később a nagyobb hidegek beálltával használjuk fel a répakazal takarójának a vastagításához. A répakazlak rövidebb vége nézzen északnyugat irányban, mert így jobban van védve a téli fagyok ellen. Közvetlenül a répara ne rakjunk se répalevelet se szalmát, mert ez csak a penészedést segíti elő. A répa eltartásának érdekében elvünk legyen: földből-földbe.

A kazal gerincét ne földeljük le tulkorán inkább védjük meg az éjjeli fagyok ellen kukoricaszár kévékkel, de ha a tartós hidegek beállanak, úgy a kazal gerince is leföldelendő teljesen.

Gabonaárak.

Braila, okt. 28.

Buza 77. kg. 1%-os			
idegen anyag	—	—	425 lej.
Árpa	—	—	242 „
Uj-tengeri	—	—	187 „
Paszuly	—	—	365 „

Állatárak.

Cluj — (Kolozsvár.) okt. 28.

Ökör kg.	—	—	7—8 lej.
Tehén	—	—	6—7 „
Sertés (120 kg-on alul)	—	—	18—19 „

Gyermekvilág

Kedves gyermekek!

Ott ahol a Maros vize messze-földön kanyarog, a Mezőség közepén van egy nagyon szép község, melynek Luduş a neve. Tudjátok olyan ez a község, mint egy nagy virág, melyet szirmok vesznek körül. Itt ezek a szirmok a községet körül ölelő, a határban szétszórt telepés házak. Az itt lakó gazdákat azért hívják telepéseknek, mert ez előtt harminc évvel messze vidékről telepedtek ide, hogy kitartó munkával családjuk megélhetését biztosítsák.

Itt történt réges-régen ez előtt huszonöt esztendővel, hogy a telepés gazdák gondoltak egy szépet és megalakították a Luduş-i Telepések „Hangya” Fogyasztási Szövetkezetét. A jó Isten megsegítette ezt a szorgalmas munkás népet s ma a telepék fehérre meszelt házai, piros muskátli ablakai, jólétet, megelégedést mutatnak. A szövetkezet is évről-évre fejlődött, gyarapodott s a tagok megértő szeretete és pártolása mellett szépen központja lett

a falunak — „a becsület háza”.

Az idő kereke gyorsan forgott, sok-sok esztendő lepergett s október 13-án, vasárnap arra virradtak, hogy 25 éves lett a szövetkezetük. Rendeztek is erre egy olyan szép ünnepélyt, amelyhez hasonló nem mindennap lehet látni az egész országban. Ott volt a községnek apraja és nagyja, a vidéki városokból érkezett vendégek és a Hangya Központ kiküldöttei is.

A gyermekeknek külön ünnepélyük volt. A hálaadó istentisztelet után szép sorban a moziterembe vonultak, ahol szövetkezeti meseórát tartottunk. Éppen én is arra igyekeztem egyik tanító bácsival, hónom alatt szorongatva a képes mesefüzeteket, amidőn egy siró kislánnyal találkoztunk.

— Hát te miért keseregsz arany-szőke haju kicsi leány — szólítottam meg. De hiába volt minden, ő még jobban szippogott elbujva édes-anya köténye mögé. Aztán az anyja adta elő, hogy azért ri a csöpp Klárika, mert ő még nem jár iskolába s így nem mehet mesét hallgatni, pedig él-hal a mesékért.

— Ha csak ennyi a baj segíték én rajta — szóltam s kézenfogva vezettem a meseórára a szöszké Klárikát, akit mindjárt az első sorba ültettem. Aztán elkezdtem mesélni Fényes Pista csillogó csizmájáról, Terpe Ferkó Hangya-kaszájáról, meg Patyolat Juliskáról és végül Mackó bácsi szövetkezeti hűségéről. Amint egyiket befejeztem kórusba biztattak: No még egy szép mesét, csak még egyet. Amikor pedig megkérdeztem, hogy hol vásároltok jövőben, egy-

szerre zengte az egész terem a szövetkezetben.

Végül következett a szövetkezeti mesefüzetek kiosztása. Mint egy méhkas felzugott az egész terem: — Nekem is, nekem is és száz meg száz kéz nyult a színes mesefüzetek után. Szinte széjjel téptek az én kicsi szövetkező barátaim. De jutott bőven mindenkinek még kettő is. Aztán elbucszunk egymástól s a Luduş-i kicsinyek tábora megígérte, hogy szövetkezetének a következő huszonöt esztendőn keresztül öntudatos támogatója lesz. Adja az Isten, hogy akkor nagyon sokat ott lássunk közülük a szövetkezet vezetőségének soraiban, mint a szövetkezeti ügy lelkes munkásait.

A kicsiny szövetkezőkkel találkoztunk még az esti műsoron is. A tanítónéni vezetésével előadták „Az Emberevő és a szövetkezet” című szövetkezeti mesejátékot. Bizony Jancsi és Juliska a jó szövetkezeti árukkal meghódították még az Emberevőt is, amiért bőven kijutott a tapsból, de még a tündéreket is megújrazták szép tündértáncukért.

Aki ott volt ezen a szép ünnepélyen, sokaig nem fogja elfelejteni ezt a kedves napot, amidőn a kicsiny szövetkezők bebizonyították, hogy már ők is tudnak dolgozni huszonöt éves szövetkezetükért s szüleik nyomdokán indulva méltó szövetkezeti örökösök lesznek, akikről minden kicsiny szövetkező tanulhat szövetkezeti hűséget és ragaszkodást. — Kövessétek mindnyájan a jó példát

Mindnyájatokat szeretettel köszönt

Ella-néni.

„Az Emberevő és a szövetkezet” című szindarab szereplői Luduş-on.

A Luduş-i szövetkezet fennállásának 25 éves jubileuma alkalmával az iskolás gyermekek, Benedekffy Pirike tanítónő vezetésével nagy sikerrel adták elő:

„Az Emberevő és szövetkezet” című szövetkezeti mesejátékot.